

VARA KOMMUN

Sektorsprogram

VARA KOMMUN

VARA KOMMUN

Sektorsprogram KULTUR

Styrdokument antaget av kommunfullmäktige den ....

2016 - 2019

Kultur	2
Bakgrund	2
Nuläge	2
Framtid	2
Mål	3
Inriktning.....	3

Kultur

Bakgrund

Alla människor är kulturella varelser. Från det att man går upp på morgonen tills man somnar på kvällen ägnar man sig åt kultur. Genom kultur kan viljeinriktning och känslor beskrivas genom kultur övas förmågan att förstå och respektera andra.

Forskning visar att det finns samband mellan hög grad av kulturell aktivitet och andra positiva faktorer, t.ex. upplevelsen av god hälsa, innovationstakt och benägenheten att aktivt stödja miljöarbete. Konstformernas och kulturlivets metoder kan användas i andra sammanhang än de skapats i och ger då upphov till nya erfarenheter och ny kunskap.

Ett rikt kulturliv ger den kreativa livsmiljö som behövs inför en komplicerad framtid. Ett kreativt förhållningssätt är en förutsättning för en bra samhällsutveckling. Det ger också tillbaka kraft till konstformerna och en positiv spiral bildas.

Kulturen är näring för allt lärande och därmed en förutsättning för utveckling och ett demokratiskt samhälle.

I kulturen möts folkhälsoaspekter och internationalisering och skapar förutsättningar för ett kreativt, hållbart samhälle över tid.

Nuläge

Kulturarbetare av alla slag som lever och verkar i Vara kommun är nyckelpersoner i en positiv utveckling, oavsett om man är professionell eller amatör och vilken konstform man ägnar sig åt. Föreningslivet, från idrott och friluftsliv till körer och hembygdsföreningar, är en positiv kraft, djupt rotad i Vara kommuns kulturliv och viktig för känslan av delaktighet och meningsfullhet. Folkbildningsambitionerna lever främst genom folkbibliotek, studieförbund och föreningsliv men genomsyrar också övrigt kulturliv. Kommunens stora kulturinstitutioner, Vara Konserthus och Vara Folkbibliotek med alla enheter, bidrar till ständig utveckling genom program och kreativ närvaro i vardagen för många människor.

Framtid

År 2019 märker medborgarna ännu tydligare att kulturlivet är brett och tillgängligt genomomläggningen av stöd till föreningslivet som stimulerar den ideella arrangörskraften, ökade möjligheter i spåren av omorganisationen inom kommunens egna kulturverksamheter samt etableringen av en ny kulturarena i Vara Badhus. Besöksnäringen har en positiv utveckling med bas i kulturturism och nästa större kultursatsning är inom räckhåll. Kommunens verksamheter arbetar med kultur som metod och kulturkommunens planering drar nytta av kulturens olika uttryck.

Mål

Inriktning

Vara kommun ska stärka kulturutbudet. Kulturaktiviteter ska ingå som en naturlig del i alla kommuninvånarens vardag.

Effektmål

- Vara kommuns invånare ska uppleva att kulturen förhöjer livskvaliteten.

Målet mäts genom en fråga i SCB:s medborgarundersökning som genomförs vart annat år och som lyder: ”Kulturutbudet i Vara kommun förhöjer min livskvalitet.” Målet anses uppfyllt om 75 procent av respondenterna ger mellanbetyg (5-7) eller höga betyg (8-10) på en tiogradig betygsskala.

Indikator	2016	2017	2018	2019
Kulturutbudet förhöjer min livskvalitet (%)	75	--	>75	--

VARA KOMMUN

Sektorsprogram

ENTREPRENÖRSKAP

Styrdokument antaget av kommunfullmäktige den ...

2016 - 2019

Entreprenörskap

Bakgrund

Entreprenörskap kan tolkas snävt och då exempelvis förstås som förmåga inom affärsutveckling, möjlighet att anställa sig själv eller benägenhet att starta ett företag. Eller, så kan entreprenörskap tolkas i en vidare och mer kreativ mening och då förstås som förmåga att agera på möjligheter, att utveckla och stå upp för värderingar och idéer samt förbereda sig för en snabbföränderlig omvärld och framtid. Medan den första tolkningen har mer av ett ekonomiskt fokus, så lägger den senare tyngden på kreativitet, självkänedom och entreprenörskap.

Nuläge

Hittills har tillväxt och näringsliv i Vara kommun fokuserat mer på antalet nya företag än på människorna bakom de nystartade företagen. Med ett större fokus på att skapa förutsättningar för både barn och vuxna att kunna utveckla idéer, att våga gå från ord till handling och kanske till och med från produkt till marknad, kan Vara kommun långsiktigt vara den plats som odlar och vårdar entreprenöriella kunskaper, färdigheter och attityder. Medan de grundläggande strukturella förhållandena i termer av exempelvis utbildningsnivå och medelinkomst är låga relativt landet som helhet, så är de entreprenöriella förhållandena goda. Men även den entreprenöriella skaparkraften utmanas i den kunskapsekonomi som gör sig gällande. Här räcker inte alltid de traditionella näringslivsfrämjande aktörerna. Här finns ett behov av utöka utrymmet för exempelvis det kulturella och kreativa entreprenörskapet. Ett entreprenörskap som utöver tillväxt har förutsättningar för att kunna bidra till social sammanhållning.

Framtid

År 2019 handlar tillväxt och näringslivsutveckling i Vara kommun om att identifiera och värdesätta idéer och entreprenörskap oavsett om den kommer till uttryck i ett privat företag, i en ideell förening eller inom den egna offentliga verksamheten. Med andra ord, det är människorna som bor och/eller verkar här som med sina attityder, tolkningar och kunnande lägger grund för den skaparkraft och det entreprenörskap som genereras.

Inriktningsmål

Vara kommun ska uppmärksamma och agera på möjligheter. Entreprenörskap skapar värden - finansiellt, kulturellt och samhälleligt- och stärker konkurrenskraften.

Effektmål

- I kommunen finns en entreprenörsanda och en skaparkraft

Målet följs upp genom Svenskt Näringslivs årliga mätning av andelen företagsamma individer respektive företagsamma unga av den arbetsföra befolkningen. Som företagsam räknas individer som har ansvar för utvecklingen av ett företag. Målet anses uppfyllt om angivna indikatorer uppnås.

Indikator	2016	2017	2018	2019
Andelen företagsamma individer av den arbetsföra befolkningen 16-74 år (% , minst).	16,2	16,4	16,6	16,8
Andelen företagsamma unga av den arbetsföra befolkningen 16-25 år (% , minst).	8,0	8,2	8,4	8,6

VARA KOMMUN

Sektorsprogram

INTERNATIONALISERING

Styrdokument antaget av kommunfullmäktige den ...

2016 - 2019

Internationalisering

Bakgrund

Begreppet internationalisering definieras som en process som leder till att företeelser som tidigare varit nationella förflyttas till en mellan- eller överstatlig nivå. En vidare tolkning av internationalisering är samarbete och utbyte mellan nationer och i förlängningen mellan organisationer och medborgare i olika länder.

Idag berörs Sverige i stor utsträckning både direkt och indirekt av beslut som fattas på EU-nivå och på andra internationella nivåer. Det innebär nya förutsättningar där kommunerna ställs inför nya krav, men också möjligheter att ta del av kultur, språk och kunskaper såväl inom som utanför EU och att finna gemensamma lösningar på gemensamma problem samt skapa en ömsesidig utveckling. Följaktligen är internationalisering betydelsefullt för all verksamhetsutveckling.

Europa 2020 är EU:s tillväxtstrategi – en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla. Strategin ska hjälpa EU och medlemsländerna att uppnå hög sysselsättning, god produktivitet och stor social sammanhållning.

Kunskaper om och förståelse för samspelet mellan lokala och internationella processer krävs för att aktivt kunna delta i det multinationella samhället. En fortsatt demokratisering av samhället behöver medborgare med utvecklade insikter i det lokala och det globala.

I den av riksdagen antagna propositionen 2002/03:122 Politik för Global Utveckling (PGU), betonas partnerskap, vikten av ett brett deltagande och deltagande av nya aktörer i Sveriges internationella samarbete. PGU framhåller att svenska kommuner, landsting och regioner är viktiga aktörer i internationellt utvecklingssamarbete. Målet med Sveriges utvecklingssamarbete är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling.

Nuläge

Ett strategiskt och långsiktigt arbete med internationalisering är en viktig del i Vara kommuns utveckling av de egna verksamheterna och för att skapa internationell medvetenhet hos invånarna. Det är också en framgångsfaktor för näringslivet.

De utmaningar mänskligheten står inför kan enbart mötas om människor överallt sätter sig in i globala samband, identifierar sig med en större värld och bestämmer sig för att leva med ett globalt ansvar. Ett viktigt initiativ är att få invånarna i kommunen att känna sig som världsmedborgare. Begreppet världsmedborgare innebär att hela mänskligheten betraktas som ett samfund av lika berättigade medborgare, utan hänsyn till skiljaktigheter i etnicitet, nationalitet och religion.¹

Internationalisering är ett medel för att uppnå kommunens mål och ett sätt att koppla de lokala utvecklingsfrågorna till EU:s tillväxtstrategi Europa 2020.

---

¹ Se även beskrivning av världsmedborgaren gjord av den internationella miljödeklarationen Earth Charter.

Genom EU:s fonder och program kan de kommunala verksamheterna utvecklas.

Vara kommun arbetar målmedvetet och framgångsrikt inom det internationella perspektivet bl.a. genom att de kommunala verksamheterna aktivt deltar i olika internationella projekt och utbyten. För ett lyckat internationellt arbete är det av stor vikt att finnas med i olika internationella nätverk och att ha goda internationella kontakter. År 2015 har kommunen sju vänorter som finns i Norge, Estland, Finland, England, Spanien, Tjeckien och Kina. Därutöver finns ett upparbetat kontaktnät runt om i Europa och övriga världen. Vara kommun vann tillsammans med Dresden i Tyskland Europapriset 2015.

Variationen i etnisk bakgrund är liten i kommunen. Genom att aktivt lyfta arbete med internationalisering både lokalt och i ett vidare globalt perspektiv ges möjlighet att utveckla verksamheternas och invånarnas förmåga att möta andra kulturer med respekt, nyfikenhet och utan fördomar. Det leder till ett samhälle som präglas av mångfald och inkludering, vilket i sin tur ger goda förutsättningar för utveckling av det svenska samhället.

Framtid

År 2019 genomsyras hela samhället av internationalisering, både i ett lokalt och globalt perspektiv. Medborgarna känner sig som världsmedborgare och näringslivet upplever ett värde av de upparbetade kontakterna. Vara kommun utvecklar sina verksamheter i nära kontakt med omvärlden och ligger i framkant vad gäller att nyttja t.ex. EU:s fonder och program. De internationella projekten och utbytena har utvecklats och fler verksamheter deltar i internationella sammanhang. Kommunens internationella nätverk i form av vänorter och samarbetspartners har uppdaterats utifrån nya förutsättningar och behov.

Mål

Inriktningsmål

Vara kommun ska skapa förutsättningar för samarbete och förståelse mellan människor och organisationer i olika nationer. Internationellt arbete utvecklar hela kommunen.

Effektmål

- Utvecklade insikter i det lokala och det globala hos kommunens medborgare.

Målet mäts genom en fråga i SCB:s medborgarundersökning som genomförs vart annat år och som lyder: ”Känner du dig som en världsmedborgare?” Målet anses uppfyllt om 75 procent av respondenterna ger mellanbetyg (5-7) eller höga betyg (8-10) på en tiogradig betygsskala.

Indikator	2016	2017	2018	2019
Jag känner mig som en världsmedborgare (%)	75	--	75	--

VARA KOMMUN

Sektorsprogram

FOLKHÄLSA

Styrdokument antaget av kommunfullmäktige den ...

2016 - 2019

Folkhälsa

Bakgrund

En god folkhälsa är en angelägenhet för såväl den enskilda individen som för samhället. Invånarnas hälsa är en förutsättning för en hållbar utveckling och tillväxt och för individen är en god hälsa ett av de viktigaste värdena i livet. Förutsättningar för en god hälsa påverkas av livsvillkoren, av de omgivande livsmiljöerna och av individens egna val och levnadsvanor. En god folkhälsa kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och en jämlik hälsa i befolkningen.

Det övergripande nationella målet för folkhälsan är att *skapa sambälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen*. För att uppnå målet krävs en samhällsmiljö och samhällsstruktur som ger en god hälsa hos hela befolkningen, men som också ger särskilt stöd åt vissa individer och grupper i samhället. Ett framgångsrikt folkhälsoarbete kräver långsiktighet, systematik och kontinuitet och är integrerat i alla kommunens verksamheter.

Nuläge

Nationellt sett är folkhälsan god, men ojämnt fördelad. Vara kommun följer samma mönster. Uppväxtåren har stor betydelse för hälsan senare i livet. Därför är barn och unga en av de viktigaste målgrupperna inom folkhälsoarbetet. Varje ung människa som hamnar i utanförskap innebär sänkt livskvalitet för den enskilda och ökade samhällskostnader. Genom tidig upptäckt och tidiga framgångsrika insatser skapas förutsättningar för samverkan som kan förhindra utanförskap.

Framtid

År 2019 är Vara kommun ett nationellt föredöme för systematiskt och kontinuerligt folkhälsoarbete. Vara har goda livsvillkor och livsmiljöer att erbjuda invånarna. De socioekonomiska satsningarna i förskolan har skapat ringar på vattnet och ungdomarnas hälsa är god, vilket innebär att de förhåller sig till nolltolerans beträffande tobak, alkohol och droger.

Mål

Inriktning

Vara kommun ska skapa förutsättningar för en bra start i livet och för en god och jämlik hälsa genom hela livet.

Effektmål

- Hälsan bland Vara kommuns invånare ska förbättras.

Målet följer upp genom frågan "Röker du?" i en enkätundersökning i kommunens högstadieskolor som genomförs varje år under vecka 47 samt frågan "Hur ser du på ditt allmänna hälsotillstånd. Upplever du det som gott/mycket gott?" i SCB:s medborgarundersökning som genomförs vart annat år. Målet anses uppfyllt om 75 procent av respondenterna i SCB:s medborgarundersökning ger mellanbetyg (5-7) eller höga betyg (8-10) på en tiogradig betygsskala och om angivna indikatorer baserat på enkätundersökning i kommunens högstadieskolor infrias.

Indikator	2016	2017	2018	2019
Andel av befolkningen som upplever sitt allmänna hälsotillstånd som gott/mycket gott. (%)	75	--	75	--
Andel elever i årskurs 9 som aldrig rökt. (%)	60	65	70	75

VARA KOMMUN

Sektorsprogram MILJÖ

Styrdokument antaget av kommunfullmäktige den ...

2016 - 2019

Miljö

Bakgrund

Miljöaspekten på hållbar utveckling är att använda naturresurserna på ett långsiktigt sätt. Ett allvarligt tecken är klimatförändringar med temperaturhöjningar som följd av rådande livsstil som innehåller hög konsumtion av fossila bränslen och människors konsumtionsmönster av livsmedel. En hållbar utveckling behöver kunskap och framtidstro tillsammans med ansvarskänsla och meningsfullhet.

Begreppet *ekologiska fotavtryck* visar människans spår i naturen genom resursförbrukning och genom denna förbruknings miljöpåverkan. Här ingår alla de ytor som någonstans på jorden krävs för vår konsumtion av mat, material, energi och behov av avfallshantering. Måttet möjliggör jämförelser mellan befolkningar från olika geografiska platser och belyser rättviseaspekten av resursförbrukning.

Sveriges riksdag har beslutat om 16 nationella miljömål. Två av dessa, *Begränsad klimatpåverkan* och *Giftfri miljö* utgör utgångspunkten för sektorprogrammet miljö.

Nuläge

Ett av de riktigt stora bidragen till utsläpp av klimatgaser är transporter när de drivs av fossila bränslen. Bilen som transportmedel är viktig i kommunen och därför har vi en utmaning i att få en snabb utveckling i tillgång och användande av fossilfria bränslen och därmed mer hållbara transporter. Kollektivtrafiken används i stor utsträckning av skolelever och i viss utsträckning av jobbpendling. Vara kommun har en snabb bredbandsutbyggnad, vilket kan innebära ett minskat transportbehov.

För att få en giftfri miljö behöver bland annat farligt avfall hanteras på rätt sätt. Eftersom Vara kommun generellt ligger lågt när det gäller källsortering finns en utmaning i att få rätt omhändertagande av det farliga avfallet. En annan faktor som har stor påverkan på möjligheterna till en giftfri miljö är livsmedelsproduktionen. Denna påverkar också en rad andra nationella miljömål som *Biologisk mångfald*, *Grundvatten av god kvalitet* och *Levande sjöar och vattendrag*. I och med att närhet till livsmedelsproduktion finns i kommunen så finns stora möjligheter att på nära håll kunna se och bilda sig en uppfattning om dess miljöeffekter.

Konsumtionen har betydelse för att driva utvecklingen framåt. Inköp kan stödja hållbarhet, innovation, etiska värderingar och lokal utveckling, många bidrar till att kommunicera dessa samband.

Framtid

År 2019 har Vara kommun genom miljöstrategiska insatser såväl internt som externt minskat det ekologiska fotavtrycket.

Vara kommun har ett brett spektrum av kommunikationer som till exempel bilpooler, hyrcyklar och beställningsbar kollektivtrafik. Många aktiviteter kan skötas från hemmen eller arbetsplatsen tack vara bredbandsutbyggnaden. Ett flertal olika fossilfria bränslen finns att tillgå lokalt och hög andel av fordonsparken använder dessa. Närtrafiken är ett välkänt och välanvänt sätt att resa för boende såväl som besökare.

Invånare och verksamma i Vara kommun gör medvetna och resurseffektiva inköp som inte bidrar till gifter i miljön vare sig vid produktion eller vid användning. Större kunskap, bättre service och tillgänglighet underlättar insamling av farligt avfall och därmed hindras spridning av gifter. Vara kommun som organisation föregår med gott exempel.

Mål

Inriktning

Vara kommun ska ta globalt ansvar. Miljöarbetet ska skapa förutsättningar för en effektiv resursanvändning och minskad klimatpåverkan.

Effektmål

- Beroendet av fossila bränslen minskar och kommunen bidrar till ett giftfritt samhälle.

Målet mäts genom årsstatistik från Västtrafik och tidningen Miljöaktuells årliga ranking över kommuners miljöarbete. Målet anses uppfyllt om angivna indikatorer uppnås.

Indikator	2016	2017	2018	2019
Närtrafik, antal resenärer per år	2 600	2 700	2 800	2 900
Placering i Miljöaktuells ranking (lägst)	60	60	60	60